Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de gemeenteraad

informatiecentrum tel.	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8020		1
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
ledenraadpleging convenant bedrijventerreinen	BARW/U200901588 Lbr. 09/101	6 augustus 2009

Samenvatting

Op 24 juni jl. hebben wij met de Ministers Cramer van VROM en Van der Hoeven van EZ en het IPO gesproken over het concept convenant bedrijventerreinen. Dit convenant leggen wij hierbij ten behoeve van de ledenraadpleging aan u voor. Op basis van de resultaten van de ledenraadpleging zal het VNG-bestuur hierover eind september een definitief besluit nemen.

Centraal in het convenant staat dat er voldoende ruimte voor bedrijven beschikbaar blijft en dat tegelijk zorgvuldiger met het ruimtegebruik wordt omgegaan. Dit wordt onder andere bereikt door een financiële bijdrage voor het versnellen van de herstructurering, de niet-vrijblijvende regionale samenwerking, een lagere behoefteraming en het toepassen van de SER-ladder. De provincie heeft hierbij de regie in nauwe samenwerking met gemeenten.

Centraal in het convenant staat dat er zorgvuldiger met het ruimtegebruik wordt omgegaan. Tegelijk wordt bevorderd dat er voldoende ruimte voor bedrijven beschikbaar blijft. Dit wordt onder andere bereikt door een financiële bijdrage voor het versnellen van de herstructurering, de niet-vrijblijvende regionale samenwerking, een lagere behoefteraming, die wordt vertaald in regionale quota voor te ontwikkelen hectares bedrijventerrein, en het toepassen van de SER-ladder. De provincie heeft hierbij de regie in nauwe samenwerking met gemeenten.

Het VNG-bestuur legt het convenant bedrijventerreinen met een positief advies aan u voor. Graag vernemen wij uw standpunt over het convenant. Deze ledenbrief betreft een ledenraadpleging. Ieder lid kan slechts 1 reactieformulier insturen. Daarom is los van deze ledenbrief het reactieformulier aan de gemeentesecretaris verstuurd. Iedere gemeentesecretaris ontvangt daarom deze ledenbrief twee keer. Een keer in de algemene verzending zonder het reactieformulier, vervolgens dezelfde ledenbrief nogmaals met reactieformulier.
Op het reactieformulier staat hoe u het kunt insturen, bij voorkeur per e-mail.

Wij verzoeken u uw reactie uiterlijk vóór 19 september 2009 aan ons toe te sturen en gaan ervan uit dat wanneer u niet reageert uw gemeente instemt met de inhoud van het convenant bedrijventerreinen.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel.	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8020		1
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
ledenraadpleging convenant bedrijventerreinen	BARW/U200901588 Lbr. 09/101	6 augustus 2009

Geacht college,

Op 24 juni jl. hebben wij met de Ministers Cramer en Van der Hoeven en de IPO-delegatie een principeakkoord bereikt over het convenant bedrijventerreinen. Dit convenant leggen wij hierbij ten behoeve van de ledenraadpleging aan u voor. Centraal in het convenant staat dat er voldoende ruimte voor bedrijven beschikbaar is en dat tegelijk zuiniger met het ruimtegebruik wordt omgegaan. Dit wordt onder andere bereikt door een financiële bijdrage voor het versnellen van de herstructurering, de niet-vrijblijvende regionale samenwerking, een lagere behoefteraming en het toepassen van de SERladder. De provincie heeft hierbij de regie in samenwerking met gemeenten.

Herstructurering en financiële bijdrage

In het convenant is de doelstelling geformuleerd om in de periode 2009-2013 de herstructureringsopgave van 6.500 hectares in uitvoering te hebben. In het provinciale programma bepalen provincies en (regionaal samenwerkende) gemeenten de regionale herstructureringsopgave en prioriteren deze op het regionale schaalniveau.

Om deze doelstelling te bereiken stelt het rijk 403,6 miljoen euro ter beschikking. Provincies leggen daar eenzelfde bedrag bij. De rijksmiddelen bestaan voor 244 miljoen euro uit bestaande (subsidie)regelingen, die niet meer vrij besteedbaar zijn, en voor het overige deel uit vrij besteedbare middelen. In het kader van de decentralisatie worden rijksmiddelen overgedragen aan de provincies. Wij hebben gepleit voor de mogelijkheid om die budgetten direct naar de betreffende gemeente of regio's te decentraliseren, die conform rijkskaders het bedrijventerrein vorm hebben gegeven of gaan geven. Uiteindelijk heeft dat geresulteerd in de afspraak dat provincies goed functionerende regio's zullen belonen. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een snelle financiering van herstructureringsprojecten. Zie bijlage 4 sub b van het convenant. Voor de verdeling van de vrij besteedbare middelen over de provincies zie bijlage 3 van het convenant.

Regionale samenwerking en samenwerking provincies

Een ander kernpunt van het bedrijventerreinenbeleid is dat gemeenten meer dan tot nu toe regionaal gaan samenwerken. De achterliggende gedachte hierbij is dat bedrijventerreinen doorgaans een groter bereik kennen dan de gemeentegrens en dat regionale afstemming daarom bij draagt aan meer efficiency en zuiniger ruimtegebruik. Voor veel gemeenten is regionale samenwerking op het gebied van bedrijventerreinen niet nieuw. In een aantal gevallen is er bovendien reeds sprake van zelf gekozen niet-vrijblijvendheid. Het convenant gaat nog een stap verder en beoogt een niet-vrijblijvende samenwerking voor alle gemeenten. Het werkgebied van die regionale samenwerking betreft met name de regionale planning inclusief fasering, segmentering en locatiekeuze voor nieuwe en te herstructureren bedrijventerreinen in die regio.

Wij konden niet instemmen met het van bovenaf opleggen van niet-vrijblijvende samenwerking en zijn verheugd met het feit dat er in het convenant uiteindelijk voor gekozen dat het proces om te komen tot niet-vrijblijvende samenwerking in eerste instantie aan gemeenten zelf is. Mocht dat uiteindelijk niet succesvol zijn, dan zal de provincie hierin een actieve rol gaan spelen onder andere door te sturen met subsidies. Gemeenten krijgen voor het proces om te komen tot niet-vrijblijvende samenwerking een periode van maximaal 2 jaar vanaf ondertekening van het convenant. Mede gelet op het feit dat volgend jaar gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden waardoor de periode van 2 jaar niet volledig benut kan worden zijn wij van mening dat het convenant op dit onderdeel wel heel ambitieus is geworden.

Het Rijk legt de sturing op het bedrijventerreinenbeleid neer bij de provincies. Deze krijgen de regierol voor het bedrijventerreinenbeleid. Dat houdt onder andere in dat provincies de kaders vast stellen voor (inter)gemeentelijk beleid en uitvoering. In het convenant is vastgelegd dat provincies hun rol invullen in nauwe samenwerking met gemeenten. Dit is een uitwerking van het principe dat het beleid zoveel mogelijk van onder op vorm gegeven moet worden.

Behoefteraming en SERladder

Om te borgen dat zuiniger met ruimte wordt omgegaan worden bovendien afspraken gemaakt over het hanteren van een lagere behoefteraming en het toepassen van de SERladder.

De behoefte aan nieuwe bedrijventerreinen kan worden ingeschat op basis van een aantal scenario's[1]. Tot op heden werd in Nederland het Global Economy scenario ofwel het hoogste scenario gehanteerd. Het convenant schrijft nu een lager scenario voor, het Transatlantic Market scenario.

Bovendien wordt de regionale behoefteprognose vergeleken met de bestaande voorraad

[1] Meer informatie over groeiscenario's zie bijvoorbeeld CPB of CBS:
http://www.cpb.nl/nl/pub/cpbreeksen/document/148/doc148.pdf
http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/bevolking/publicaties/artikelen/archief/2004/2004-1395-wm.htm

planologisch vastgelegde bedrijventerreinen. Op basis van deze confrontatie van vraag en aanbod worden regionale quota voor te ontwikkelen terrein berekend. Regionale bedrijventerreinenprogramma's en nieuwe bestemmingsplannen worden aan deze quota getoetst.

Omdat de regionale verschillen in Nederland groot zijn, kunnen regio's gemotiveerd van dit lagere scenario afwijken. Concreet wordt 10.965 ha. geraamd voor de periode 2010-2020 hetgeen circa 14% lager is dan de raming conform Global Economy. Voor een verdeling van het aantal hectares per provincies en meer achtergrondinformatie zie bijlage 2 respectievelijk 5 van het convenant.

In de Nota Ruimte is de SER-ladder omschreven als een hulpmiddel bij besluitvorming[2]. Een rode draad als het ware in het proces van ruimtelijke ordening. Kort omschreven houdt het in dat bij een vraag naar ruimte eerst gekeken wordt of bestaande bedrijfsruimte benut kan worden, daarna of er door intensivering van de bouw op bestaande terreinen voldaan kan worden aan ruimtevraag, en als ook dat niet (geheel) lukt dat er dan uitbreiding van nieuw aan te leggen terreinen plaats kan vinden. Het rijk heeft besloten de SERladder verplicht voor te schrijven en op te nemen in de AMvB Ruimte.

Ondersteunende maatregelen

1. handreiking

Het nieuwe beleid voor bedrijventerreinen zal ondersteund worden met een drietal instrumenten. Allereerst is dat een handreiking voor gemeenten en provincies, die opgesteld wordt door de bestuurlijke werkgroep uitvoeringstrategie. Deze werkgroep staat onder leiding van de Commissaris van de Koningin van Friesland, de heer Jorritsma. De handreiking zal ingaan op financiële en regionale aspecten. De verwachting is dat de handreiking in oktober beschikbaar komt.

2. team ambassadeurs

Voorts komt er een team ambassadeurs. Hun taak zal zijn om op verzoek van gemeenten te ondersteunen bij het proces om tot niet-vrijblijvende samenwerking te komen. Deze taak is breed en kan variëren van begeleiding bij de eerste verkenning voor samenwerking tot het bieden van bemiddeling bij vastgelopen processen. De financiering van het team wordt voor het grootste deel gedragen door het rijk; de gemeente(n) waar de ambassadeurs gevraagd worden betalen een beperkte bijdrage.

3. kenniscentrum

Tot slot wordt er een kenniscentrum bedrijventerreinen opgericht. Gebleken is dat de meeste kennis over bedrijventerreinen in Nederland weliswaar aanwezig is, maar dat deze niet altijd eenvoudig en voor iedereen toegankelijk is. Het kenniscentrum moet hier ten positieve

---

[2] Nota Ruimte: http://www2.vrom.nl/notaruimte/0202030203.html

verandering in brengen, waardoor beleidsmedewerkers sneller tot beantwoording van hun vragen en in contact met de juiste personen kunnen komen. De financiering van het kenniscentrum moet op den duur onafhankelijk zijn van rijkssubsidies.

ledenraadpleging

Het VNG-bestuur legt het convenant bedrijventerreinen met een positief advies aan u voor. Wij verzoeken u uw reactie uiterlijk vóór 19 september 2009 aan ons toe te sturen. Wij gaan ervan uit dat wanneer u niet reageert uw gemeente instemt met de inhoud van het convenant bedrijventerreinen.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans,
voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.